

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:39)

(S2021/04713)

Att det offentliga gör uppgifter om enskilda öppet tillgängliga på internet väcker frågor om risker för den personliga integriteten och om en så pass långtgående åtgärd står i rimlig proportion till syftet med åtgärden. Utredningen innehåller analyser i dessa delar. Dessa analyser utgår från de behov som konstaterats och bedömts som angelägna. Vidare föreslår utredningen en integritetsstärkande utformning i enlighet med dessa analyser. Försäkringskassan anser trots det att det är av stor vikt att dessa avvägningar blir föremål för ytterligare överväganden i den fortsatta beredningen av förslaget och att även alternativa lösningar som är mindre integritetskänsliga övervägs.

Försäkringskassan begränsar yttrandet i övrigt till de delar som berör vår verksamhet.

8.5.2 Försäkringskassan

Försäkringskassans behov av tillgång till uppgifter i HOSP-registret inom ramen för handläggningen av det statliga tandvårdsstödet kan tillgodoses genom den öppna tillgång på internet som föreslås i kapitel 7.

Försäkringskassan har därutöver behov av att kunna kontrollera giltig legitimation i HOSP-registret inom ramen för handläggningen av sjukförsäkringen. Det behovet tillgodoses inte genom den öppna tillgång på internet som föreslås i kapitel 7.

För att utreda ärenden som deras beskaffenhet kräver och säkerställa korrekta utbetalningar behöver Försäkringskassan kontrollera att den läkare som har utfärdat ett läkarintyg eller ett läkarutlåtande har legitimation eller särskilt förordnande. För de läkarintyg och läkarutlåtanden som skickas in elektroniskt till Försäkringskassan sker en kontroll av läkarens legitimation via Webcert (Inera). För de intyg som kommer in till myndigheten i pappersformat sker däremot ingen motsvarande automatisk kontroll. För att kontrollera läkarens legitimation i dessa fall behöver Försäkringskassan inhämta information från HOSP-registret. För närvarande sker det genom e-postförfrågan till Socialstyrelsen. Den nuvarande rutinen är administrativt krävande och främjar inte en effektiv handläggning och kontroll av socialförsäkringen.

Förslaget kommer inte tillgodose Försäkringskassans behov eftersom läkarintyg och läkarutlåtanden vanligtvis inte innehåller läkarens personnummer/samordningsnummer. Det är inte heller rimligt att Försäkringskassan som rutin ska kräva läkares personnummer enbart för att kunna få ut uppgiften om legitimation från HOSP-registret. Ett alternativ är att Försäkringskassan ges tillgång till uppgifterna genom annat elektroniskt utlämnande, t.ex. genom en fråga-svar-lösning.

Utöver de uppgifter som föreslås göras tillgängliga via sökfunktionen på internet har Försäkringskassan också behov av information om en läkare haft en giltig legitimation

under en viss period, dvs. en annan tidpunkt än vid söktillfället (jfr. avsnitt **7.8.4 Yrke, specialitet och behörighetsuppgifter**).

Sekretess och vilka uppgifter som görs tillgängliga via internet (5.3, 7.8 och 7.11)

Försäkringskassan anser att det är viktigt att det noga övervägs om det behövs en särskild ordning för hälso- och sjukvårdspersonal med skyddade personuppgifter (jfr utredningens uttalande på s. 177). Detta för att säkerställa att det inte uppstår några risker för dessa personer när uppgifter om dem görs tillgängliga för allmänheten utan en föregående sekretessprövning i det enskilda fallet. Exempelvis genom att man säkerställer att inga uppgifter presenteras i sökresultatet som i kombination med andra skulle kunna leda till att det avslöjas var en person med skyddade personuppgifter befinner sig eller hur man kommer i kontakt med personen. Angående utredningens bedömning att en persons namn inte är en uppgift som på något sätt är känslig noterar Försäkringskassan att Skatteverket i sin vägledning för skyddade personuppgifter i svensk förvaltning anger att uppgiften om namn ofta är skyddsvärd.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Mikael Westberg i närvaro av avdelningscheferna Leif Höök, Ulrika Havossar, Marie Axelsson och verksjurist Åsa Pålsson, den senare som föredragande.

Mikael Westberg

Åsa Pålsson